ACC. NR. 160.

LUNDS UNIV. FOLKMINNES-ARKIV

Landskap: Skåne

Härad: Norra Åsbo

Socken: Ö. Grevie

Uppteckningsår:

Uppteckningen rör

Uppteckningsort: Folkskol.

Upptecknat av: J. Ljungar

Adress: Kungsgatan 56 B. Malmö

Berättat av

Född år i

Prövare. 1–2

Nels-Tuas-Jenussa-Pär. 3–5

Ola e arri. 6–

Ola på pass. 8–

Stora och små. 10–

De e maccen. 12.

Va hede du? 15.

Sätt händer 18.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

DRÖNARE.

Skomagare - Petter ha taed ud stolen
ă satt se hos bina ude i solen,
ja star i smy bag en boske breve
ă onnras jyrveden va han tar se te,
forr fösst ă allvarli ă nästan väl lyn
sedor han där sar stängom mod skyn,
ă tilt om tätt tar han haonen te kyban
ă tar näd ă kastar ongan mä nyban
- Ata duörenen,"sir ja på spe
ă tar fram ed train,să han sao,vem de e
-A skitt i ded,"sir han dă,daij ha väll foskel,
daij saij väll, ja krösar ladhonga ihjel"
-Jassă drönare, forr du mainar väll daij",
sir ja ă gär bättor fram forr ă saij.
- Ja visst main ja ju ded,forr du kännor väll te,
att de lided ă dällit räntar se te
ă fö en hob sänna vedinne tien,
ă att daij fordarvas ă hina bien.
Forr se, eda de konna daij, ska ja si ,
ă sola se ude i ti ă oti,
ă borra ă sorra da en i änne.
men ja tror,ja ha inte så galed på känne:

Skriv endast på denna sida!

daij mest e iväjen enge i kyban"
Å så tar han igen mä den begeda nyban
rätt nör ve håled å får ain i nacken
å kastar en krösador lant hänad backen.
..." Men gess,om du kan,va ja gronga på nyss,
så borjar han sin,- ja står fösst å lyss,
forr se Pettor e klippskor å spydi te
å kan vurma ihopa bra, va de e.--
"Jo, ja sad här å tänkte,som sanningen e:
drönare fengs de så sant ässe te
blonn manskorna runten omkring voss här,
å daij lekna då disse pracist som bär.
Forr stort skå daij had, men tro inte daij jida,
å görra ett dogg ,fastannra slida.
men bromma å pössa å hålla te,
där solen skenor, de vella daij -- se
å vräga å vrasa å söla opp
de annra stådare sleded ihop.
-En behövde- som här- kanske nån å daij bäste
men konne mä fordel va å mä daij meste
-Sånt tänkte ja , ved du, å allt passa eng,
å sin va de te sist engen annan forskel,
enn att dom e där engen som, -krösar ihjel.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

NELS TUAS/ JENSESAS PÄR.

Nels Tuas Jensesa - Pär
e en liden knavär
på en fille - fem är
men en päg, som e nem å förstär,
å engen i hused ha näd å si,
som inte han ska lägga se i,
forr övorallt ha han näsan i blöd,
-så på så vis e han ed lided nöd.
Men säkert e att den blaren ha
bädde reda på ditta o ded rätt bra,
å faren sar ässe te,att han lär se
å sir en beske, när de bär se.
-Nu får en ju liaväll mägi ded,
att stängom trydor ändå hans ved
å slär letta slänt,
så han tydor en sag lett ännavänt.
Som nu här om sistens, närr faren sto,
va Pär genast framme å skolle veda,
va de va forr nänna, som far sa--"seda
å trissa opp ain te fyrk å skatt,
så fort som en bara ha matad satt

Skriv endast på denna sida!

en skeppa päror på en bid jor,
som en fäd pedad opp sin i fjor."
Men far va arri å snästen å.
mä,att" sänt kan ente en glött förstå"
å pägen feck så va nöjd me ded
att sexti fyrka de va formed.
--Men Pär e engen,som nöjer se
mä å få sädärninga halt beske,
å om han nu inte elles kan,
så gessor han se te rätte-- han
å fatta han nu ente ored fyrk,
så satte han bara ihob ed mä--syrk,
forr å syrka å syrkabonka,
de kände han te, å så to han å lonka
runt om på vängen å räkna se te.
att far hade precist två hondra å tre.
Å sin to han åsse fasta på ded:
-"säll ska han allti säga få meed",
se de hade far fäed i hansa senge
å sat att han skolle ha väl på menge,
å så feck nu far som tack för besvär
igen de han säl hade lärt sin Pär.
å feck va nöjd mä den tröst å beske,
som pägens förstänn hade vurnad te,

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

--Sexti fyrka e inte formånga,
forr de har far trelle-fira gånga"

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

OLA E ARRI.

Daij därringa harrana ifrå stan,
som läss daij kan skjuda,
daij skolle då allri få saij en bössa
udan gönom en ruda;
de e va ja fåed klart får me nu
-- I går skåd den arrie igönom ed fönster
å hin skåd forbaske me redia mönstor
i smeänkans stecketag,- de e rälit ju.

Men sånt feck en nöja se mä,
om daij bara ente va domma
Får, når ja ställde dom bra,
där ja ved att djuren ska komma,
så barjar daij se å sto tösst å vänta .
Å ja konne då stå i håll lant bagom dom.
å skjuda nör djured,närr de va forbi dom,
å sköddа me säl forr dom bagom nån slänta.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
7

Men bu si daij,de ska blaij lögn:
daij ta inte mod hän ä en gobbe
ä sä ränna daij lant fram
ä kryba nör ve nän staijn eller stobbe
ä dölja se dällit mä meäd besvär.
Men sin e daij oppeänärr djuren komma
- ja vägar inte va när i sännt hagelvär.

Sin skölla daij liaväl te
ä si, de e ja som ha skyllen,
ä si ja fordarvar nädsom daij kalla "sport" ä adyllen",
--kan en fordarva näd en inte ved?
Men ja ha tängt ud: ja skasjkuda nör hongen
ä skecka dom säl te e nyttja mongen
bagätte djuren; -- om ja nu får dom téd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

OLA PÅ PASS.

Där står ain bag nödabosken
stas hidanom naboens vängale.
En skönjor lett dällit i tägan
så en sar inte stas ,vem de e.
--Höss! De e ju Ola i all sin stass,
som står på pass:
står där så tösst på den slejnade skaren
å vilar se lett, mens han väntar på haren.

Ola e klädd ätte väred:
i da ä den kröfteda rajnkappan på,
stor sloghatt å träbonnastövlar
--lett tröja i skaften små å få å.
Färe å bag hänga taskor å remma
la voss ej glömma
"de som gör skötten"som mor plä si:
bälted om medjed mä alla skottena i.

Ola lyss noga te glävsed:
nu går de fram bag åsläntans kant.
Snart kan daij snedda däe nörad backen
Ola ha gesst ed, å han gessor sant.

Skriv endast på denna sida!

Forr va vess om:kom haren nän anstäns enn här,
sto Ola där,
--de ha folk saijt så till-Se Ola e skött
å ved:en dom hare gör inte näd nött.

Senu!- Där kommer han fresten!
Födorna gå,så de pladrar i smorjan.
Han setter se lett å lyss ätte hongen
men steijtar sin å igen som frå borjan
gömom lehåled, precist som han vell
--Ola stär stell!-
lant oppad hällan dinne van backen,
där får han ändå haglen i nacken.

Ja frägte Ola bagette,
vaffor han sänt lo en löba forbi
Då smilte han konstit i skägged å sa:
"De får du geda,sänt vell en ente si"
Men närr han to en,hörde ja liaväl,
han sa forr se säl:
"Joo den va de söng o skuda minsann"
-Se Ola va skött men ingen busskött- han.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

STORA Å SMÅ.

Daij store e daij,
som ha mena penga
ă stora ställen
ă pigor ă drängar
-de e folk som ha- ă vell ha.
Daij gärma ă väsnas
på möden ă stämmor
ă läddas nock redad,
närr skoen klämmor,
men redad-să daij fă ed bra.

Daij smă de e daij,
som ha lided ă ty te,
som jämt fă arbea,
ă stässe bry se
forr allt - bădde lided ă stort.
Daij böra va tössta
ă inte si năd,
va sin daij än mă ha gjort.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Sännt drömmes de jämt
här ude på lanned,
de e dällit lönt
ä sia näd anned.
- De e galed ä domt, sior ja,
ä skelja på mänskor
sä glötted ä stolled
ä sterra se bleng
sä hailt och hälled
på de,som folk ega å ha.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

DE E MAREN.

Tocken far opp på brännesbonken,
smäller me vengarna, gal ä lyss
--han va där nyss.
Men nu får nänting redit göras
forr nu har nabbotocken borjad höras.

Han kryber ihop ä sänker vengarna
ä rättar sin ipp se faselit stor
--ä galer ä glor
Så slär jan hoeded på sne ä lyss ätter
jo tösst-där var hin- han får teed bättor.
jo tösst-
Nu lägger han té mä ett redit illgalane
ed par tre gånga i ra
-de blai nock bra.
Hönorna titta ä tro,att de nock e
den varste pågjoren,som daij ha te tocke.

Sin stär han tösst- han e arri ä galen-
ä lyss på hin stackarn
- den rälie rackarn.
Nä,i da e de löjn,han bler tvongen gi ätter
han går nör te sin flock,tior stilla ä sprättor.

Skriv endast på denna sida!

Å ineckare Magnis å Slatare Kalen.
Å Myllare Olan å Pär Kommunalen
sännt pratas å snackas de kors om tvärs
Å Häse Pären å Lustia Svännen
Tacksista Gustaven å Den Lille vännen
å meed- raint forr kroged å göra te vars.

Forr fruntömmern blar de ju ändå mar löjligt
forr där ska ju angis så tydligt som möjlit
bäd gobben å ställed,som daij höra te.

Men Lars- Pärs Johannesa-Arvidsa-Stina
å Fredrik på torped i dalen sa Fina
ha näck fäed namn,så daij klara se.

Nu mä en väl si,en behövde när tolk
forr å tyda säddena namn på folk
å ögnanamn mä en väll mägi de e
Å nowk kan en tänka se,var å ein väre
mara traktert å sitt dopnamn färe
å sin till redia ättenamn te.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

Men tänker en nar, så räss ga en anar
åsse nåd allvarlit bagom,som manar
-vi säl flötta ongan här fort ain å var
Men arbed, vi gjore de ställed å gären
å namned,vi skapte voss här ong e åren
å lived,vi levt å vär jarning-forblar:

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

VA HEDE DU ?

De e väll forr stolled här ude på lanned,
att alla skă heda ă kallas nåd anned
enn ded,daij e döppta ă krestnade te.
Iblann e de yrked ă ställed ă gären
ă stängom nåd ställed som hänt onge ären,
men mest nă frå faren,som ska läggas te.

Att en bonne på lanned feck namn ette ställed,
de gjore väll enged,om bara tefälled,
närr han sin gär ongan, gjofe nåd téd
Men sin ska de vara båd länge ă väl
engan namned forsvengor me hanom väl
ă alla daij ären får pägen blaij ved.

Vi ha Amors - i Dansi ă Kedarpe-Kalen
Å petter på sköven ă neckåas i dalen
ă Starte-Gustafen ă många te
Men sen ha vi osse raint överflöd här
på sänna som Lars-Pärs Johannes ă Jems Hans Pär
ă namn, där till e me faffarns far lats te.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

SÅNNT HÄNDOR.

Han var en rant å granner kar
å hade arvt ed trevlit ställe:
forr byens tösor ein å var
daij gamle så ed grannt tefälle.
Men juta de blar inte titt,
som far å mor well nu forr tien,
å härvelag blaij de raint skitt:
fruntömern velle inte tien.

Frå borjan va nock feled ded,
att karen blaijed lett te åren
se faren han va näri- meed
å va litt tröj å lämna gåren.
Å norr så pågen feck ta ve
å äntlins skolle ud å fria,
så geck de genast lett på sne,
å sladred kom igång- ska sia.

Å földanden blaij nu som van,
-se bonnatösor e nu sänna-
att när ett par såt nej å tan.
ansä se hina inte konna.

Skriv endast på denna sida!

Å fässt han nu slo tämlit ä
på bodde grannhed ä på pengar
så fick den städarn ändå gå
där aina ve sin går ä hänga

Så blaij då engen annen rå
närr alla ansä se farliga,
enn han feck börja stå på tå
där hemma forr sin aien piga:
Han molka säl ä hängde i
ä va mä frianed rätt veli,
men hon bleij tje-ån ska ja si
ä flötte frå en te Mekeli.

Men sin stras ette feck han ain,
-en hoppetossa ifrån stan-
ä den,sa daij ,va inte saijn
ä säl si frå, hon velle han.
Att karen blaij oppid då
så pigan de blaij fästekvengan,
de må en väll förlåtan -nå
han hatt sän räli otur engan.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17

Men säkort e: Han feck dä fort
väl dälli lön- så som han struttad
å nu på sluted ha ja sport
hon gör den städarn raint betuttad.
Nu för han enga opp som bäst
daij storste e ju nook så ligan
men nörad tecknar raen mest
nän "vän" te färe detta pigan.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

160.

Herr Redaktör
Alfred Gjelner Malmö.

Då Sam. Kalin på sin tid skrev nordskånskt bygdemål i versform för Lyd-svenska Dagbladet försökte också undertecknad sig någon gång på dylikt. Åtsmäne har jag skundom roat mig däremed, men aldrig har något jag skrivit stått under någon sakkunnighetens kritik. — Såsom en ivrig beundrare av allt, vad Herr Gjelner skrivit — inte minst då det gått ett bedömande av andras alster — har jag mig emellertid friheten att sända ett litet utplock till påseende. Det kan måhända synas ofördelaktigt och dumt, men i så fall ber jag om ursäkt och — offra då skräpet åt pappeskorgen! Skulle å andra sidan tid och intresse räcka till för en granskning och ett litet skriftligt svar angående dessa

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

småbitar, skulle det roa mig och göra mig mycket tacksam. —

Skriv gärna hur skarpt och rent ut som helst! Jag är lyckligtvis ingen poetisk yngling med något slags överdrivna fantasier om min egen förmåga — så jag tar ingen skada! — utan en något så när gammal och förständig karl med någon kritik själv. —

Skulle å andra sidan finnas något i form eller sätt, som vore vårt ett okänsamt ord, skulle det roa mig mycket att få höra detta av en sådan man som "Sic".

Det enda jag själv kan gå fullständigt i god för är språket. Det är Åsbo-dialekt precis sådan den talas här i min hembygd av bonden i gamen i det dagliga livet.

Med största högaktning!

Josef Ljungen

Ö-Ljungby d. 3/8.23.